بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2022/HC-B12/59
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- އިސްތިއުނާފު ޚަޞްމުވި ފަރާތް: މުޙައްމަދު ސަޢީދު، ޝަރީފާގެ / ހދ.ނޮޅިވަރަންފަރު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމާމެދު ނިންމި ނިންމުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ
އިސްފަނޑިޔާރު ޢާތިފް ރިޝްދީ
ފަނޑިޔާރު ފާތިމަތު ފަރްހީނާ

ނިމުނު ތާރީޚު:
23 ޛުލްޤަޢިދާ 1443
23 ޖޫން 2022

ހައިކޯޓުގައި ޝަރީޢަތް ނިމިގޮސް ހުކުމްކުރި ތާރީޚު:

14 ޛުލްޤަޢިދާ 1443

14 ޖޫން 2022

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: 145-B3/SHN/(85-2021)/ 2022/08
- ނިންމި ތަން: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- ޗާޖު: ސަރުކާރުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމާމެދު ނިންމި ނިންމުން
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 05 ސެޕްޓެމްބަރު 2021
- ނިމުނު ތާރީޚު: 23 މޭ 2022

ޖިނާއީ- ދަޢުވާ ކުރުމުގެ މުއްދަތު- ތަޙުޤީޤުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުން- ވަކިވަކި ކުށުތަކާއި ގުޅިގެން މުއްދަތު އިތުރުކުރުން- ޤާނޫނު ނަންބަރު

12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 94 ވަނަ މާއްދާ

- ފަނޑިޔާރުން ސުވާލުކުރުން ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ދައުރު: މި ދަޢުވަށް އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހާޒިރުވެ އަދި ފަރާތުން ހާޒިރުވެ ފަރާތުގެ ބަސް ހާމަކުރައްވާފައެވެ.

މައްސަލައިގެ ތަފާޞީލު

1. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3/SHN/(85-2021)/2022/08 ޝަރީޢަތުގެ ހުކުމް ހުކުމަށް ހުކުމްކުރެވުނު ނިންމި ނިންމުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ހުކުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-B12/57 ޤަޟިއްޔާގެ އިސްތިއުނާފު ފޯމު ފުރިހަމަ ނުވާތީ، 12 ޖޫން 2022 ގައި އެ ޤަޟިއްޔާގެ ދަޢުވާ ފޯމު ބާޠިލުކޮށް 48 ގަޑިއިރުތެރޭގައި އަލުން މައްސަލަ ހުށަހެޅުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ފުރުޞަތު ދީފައިވެއެވެ.

2. މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3/SHN/(85-2021)/2022/08 ޝަރީޢަތުގެ ހުކުމް ހުކުމަށް ހުކުމްކުރެވުނު ނިންމި ނިންމުން އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ ޝަރީޢަތާ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ، އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ފޯމު އިސްލާހުކޮށް އަލުން ހުށަހެޅުމުން ބަލައިގަތް ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރެއްވީ ފަރާތަކީ [illegible]، މުޙައްމަދު ޝަރީފް (ދ.ރ.އ ކާޑު ނަންބަރު: A226329) އެވެ.

މައްސަލައިގައި ކަންހިނގާފައިވާގޮތް:

3. މުޙައްމަދު ޝަރީފްގެ މައްޗަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު)ގެ 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 136 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އާ ގުޅުވައިގެން އެ ޤާނޫނުގެ 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން ޑީލިން ޖަރީމާކުރުމުގެ ދައުވާ އަދި އެ ޤާނޫނުގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ 148 ވަނަ މާއްދާ

ގަވާއިދު، 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެދަށުން ކެނަބިސް ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ 2021 ފެބްރުއަރީ 14 ވަނަ ދުވަހު ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.[1]

4. މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ މައްޗަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ކެނަބިސް ބޭނުންކުރުމުގެ ދަޢުވާ ބަލައިފައިވަނީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 85/Cr-C/2021 ޤަޟިއްޔާއިންނެވެ. އެ ޤަޟިއްޔާގައި މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ ފަރާތުން ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. މި ހުށަހެޅުމުގައި ވަނީ، މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ މައްޗަށް ކެނަބިސް ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ އުފުލާފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ. މި ހުށަހެޅުން ހުށަހަޅާފައިވަނީ އެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުންނެވެ.

5. މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމުގެ ތަފްސީލުގައި ބުނެފައިވަނީ، ޖިނާއީ ކުށެއްގެ [illegible] ފަރާތަކީ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ހައްޔަރު ކުރާތާ 30 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އެ މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤު ނިންމައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ހުށަހަޅަންވާނެކަމާއި، އަދި އެ އޮފީހަށް ހުށަހަޅާތާ 10 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދަޢުވާ އުފުލަންވާނެކަމަށް ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށެވެ. އަދި 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ވާގޮތުން، ތަޙުޤީޤު [illegible] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ހުށަހަޅައިގެން މުއްދަތު އިތުރުކުރެވޭނީ، މުއްދަތަކީ ކުރިއަށް [illegible] [illegible] [illegible]، މައްސަލައިގެ [illegible]، 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބުނާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެ މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤު [illegible] މައްސަލައެއްކަމުގައި ނުވާނަމަކަމުގައެވެ. މިކަން [illegible] [illegible]، މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމުގައި ބުނެފައިވަނީ، މި މައްސަލައަށް ބަލާއިރު މިއީ މުޙައްމަދު ސަޢީދު [illegible] [illegible] 07 ޑިސެންބަރު

---

[1] ދަޢުވާ ކުރުމުގެ ރިފަރެންސް ނަންބަރު 132/2021/CRC/41 ދަޢުވާ ފޯމު

2020 ދުވަހުގެ ވަގުތެއްގައި [illegible] ދިވެހިރާއްޖެއަށް މަސްތުވާތަކެއްޗާއި [illegible] [illegible] އެތެރެކުރިކަމަށް ތުހުމަތުކުރުމުން މައްސަލާގައި [illegible] ފަހުގައި [illegible] [illegible] 2 [illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ސަލީމް ހައްޔަރުކޮށް، [illegible] އެއްޗެހި ނަގައި [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ޝުރޫޢުކުރުމުގެ [illegible] [illegible] އުފުލާފައިވާ މައްސަލައެއްކަމަށެވެ. [illegible] ޝުރޫޢުކުރުމުގެ [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޖިނާއީ [illegible] [illegible]. މުޙައްމަދު ސަލީމުގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ އުފުލާފައިވަނީ، އެ މައްސަލައާ ގުޅިގެން 08 ޑިސެންބަރު 2020 ގައި ހައްޔަރުކުރުމުންފަހު 62 ދުވަސްފަހުން 14 ފެބްރުއަރީ 2021 ގައި ކަމަށެވެ.

6. އެހެންނަމަވެސް، [illegible] ކުރުމުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ބޭނުންވާ [illegible]، ޖިނާއީ [illegible] [illegible]، މި [illegible] ފުރިހަމަކޮށްފައި ނުވާކަމުގައެވެ. އަދި [illegible] ނަންބަރު 766، 769 "[illegible]ކުރުމުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދިނުމަކީ [illegible] [illegible]" ގައިވެސް އަދި [illegible] އިން މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދިނުން [illegible] މި ކަމަށް މުއްދަތު އިތުރު [illegible] ނުވާކަމުގައެވެ.

7. މުޙައްމަދު ސަލީމުގެ ހުށަހަޅުމުގެ ދަޢުވާގައި ދައުލަތުން ބުނެފައިވަނީ، މި މައްސަލައަކީ އިތުރުން [illegible] މުޙައްމަދު ވިސާމް އިސްމާޢީލް، އިތުރު [illegible] ގުޅިގެން 2020 ޑިސެންބަރު 07 ވަނަ ދުވަހު ދިވެހިރާއްޖެއަށް [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލައަކަށް [illegible]. މި [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] ޖިނާއީ [illegible] [illegible]. އަދި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ [illegible] [illegible]، ޖިނާއީ [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލައިގެ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

8. މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ މައްޗަށް ކޮށްފައިވާ ތެރެއިން [illegible] ދަޢުވާގެ އިތުރުން [illegible] ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ އުފުލާފައިވަނީ އެއްވެސްސަބަބަކާ ގުޅިގެން ކަމަށާއި، [illegible] މުއްދަތު [illegible] ވަކި [illegible] މައްސަލައަކަށް ކަމަށެވެ.

9. އެހެންކަމުން، މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ މައްޗަށް [illegible] ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ އުފުލާފައިވަނީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާ މުއްދަތުގައި [illegible] ކަނޑައެޅޭނެ ކަމަށާއި، ވީމާއެކު، މި ދަޢުވާ އުފުލައި ވަކި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ކަނޑައެޅިގެން ކަމަށް [illegible] ކަމަށެވެ.

10. މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ ޝަކުވާގައި ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުންތަކުގެ މައްޗަށް ބަލައި ހައިކޯޓުން ނިންމި ނިންމުމުގައި ނިންމާފައިވަނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ؛

"[illegible] އިސްތިޢުނާފު [illegible] ކޮށްފައިވާ [illegible] މައްޗަށް ހުށަހެޅުމުން، މި މައްސަލާގައި ބަންދުކުރުމުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށްފަހު ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފަށް [illegible] ދަޢުވާ [illegible] މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި މި ދަޢުވާ އުފުލައިފައިނުވާތީ [illegible] [illegible] މި ކޯޓުގެ ނަންބަރު S5/Cr-C/2021 ގެ މައްސަލާގައި ދަޢުވާކުރާ [illegible] މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ މައްޗަށް [illegible] ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 120 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި (ނ) ގެ ދަށުން [illegible] ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 145/DF/2021/44 "[illegible]" [illegible] މުޙައްމަދު ސަޢީދު [illegible] ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ [illegible] އަންގައި، އެ ދަޢުވާ [illegible] ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ [illegible] މި ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] ނިންމީމެވެ."

11. މި ނިންމުމަކީ [illegible] ފަނޑިޔާރުންގެ [illegible] މި ނިންމުން ނިންމާފައިވަނީ [illegible] އެއްބަސްވުމާއެކުއެވެ.

އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާ:

12. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3/SHN/(85-2021)/2022/08 ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމާމެދު ނިންމި ނިންމުން އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާއި ޚިލާފަށް ކަމަށާއި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އެ ނިންމުމުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް 01 (އެކެއް) ނުކުތާ ފާހަގަކޮށް އެ ނުކުތާއާއެކު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. އެއީ؛

12.1 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3/SHN/(85-2021)/2022/08 ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމާމެދު ނިންމި ނިންމުމަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އާއި 120 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާގެ ތަފްސީލް:

13. އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ބަޔާން ކޮށްފައިވަނީ؛

13.1 މުޙައްމަދު ޝަރީފުގެ ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމުގައި ހުށަހަޅާފައި ވަނީ، މުޙައްމަދު ޝަރީފުގެ މައްޗަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ކޭސް [illegible] [illegible] ޖިނާއީ [illegible] [illegible] [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން އެ ކޯޓުގެ ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރު ނުކުރެވޭނެކަމަށާއި، އެ ކޯޓުގެ [illegible] ހުށަހަޅާފައިވަނީ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް، އެމާއްދާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތުގައި ނުނިންމާތީއެވެ.

13.2 މުޙައްމަދު ޝަރީފުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި މި ހުށަހެޅުމާ ގުޅޭގޮތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމުގައި ވަނީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ

(ނ) އާ ދިމާވެފައިވާކަމަށާއި، ދަޢުވާ ކުރުމުގެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި މި ދަޢުވާ އުފުލާފައިނުވާކަން މަދަނީ ދިފާޢުގައި ސާބިތުކޮށްދީފައިވާކަމަށާއި، ވީމާއެކު، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 85/Cr-C/2021 ޤަޟިއްޔާގައި ދަޢުވާލިބޭ މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ މައްޗަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ކެނަބިސް ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ މައްސަލައިގެތެރެއިން ކުރިއަށް ގެންދިޔުން ހުއްޓާލުމަށް ނިންމާފައިވާކަމަށް ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 120 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި (ނ) ގެ ދަށުން ކަނޑައަޅައި، ނަންބަރު 145/DF/2021/44 "ދަޢުވާ ހުށަހަޅާ ފޯމު" ގައި ހިމެނޭ، މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ މައްޗަށް ހުށަހެޅުނު ކެނަބިސް ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ބައި ނިމުނުކަން އަންގައި، އެ ދަޢުވާ ފޯމުގައި ދެންނެވި ކެނަބިސް ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާކުރި ފަރާތްތަކުގެ ބައި އެކަން ޤަޟިއްޔާއަކަށް ބަލަން ކަމަށެވެ.

13.3 އަދި މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ ޝަރީޢަތް ހިނގަނީ މި ޝަރީޢަތުގެ ދުވަހުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުން މިހާރުވެސް ނިންމާފައިވާން، އެނިންމުމުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ބަލާއިރު، ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާއިން ސާފުކޮށްދޭ އެއް މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށްތަކަށް ވަކިވަކިން މުއްދަތު އިތުރުކުރުމުގެ ތަރުތީބުގައި ތަންފީޛު ކުރާ ދުވަ މައްސަލައިން މުއްދަތު އިތުރުކުރެވޭ އެ މައްސަލައިގެ ތަންފީޛު ނިންމައި ޖިނާއީ ޢަދަދުތަކުގެ ބޮޑު ޒާތުގެ ޢަދަދުން ދަޢުވާ ކުރުންކަން، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ނިންމުމުގެ 7 ވަނަ ނުކުތާއާއި 11 ވަނަ ނުކުތާއަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ބެލުމުން އިސްވެކަމަށެވެ.

13.4 މިގޮތުން، ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 120 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، ދަޢުވާކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ދިފާޢު ހުށަހަޅަން ބޭނުންނަމަ، ޝަރީޢަތުން އެކަށީގެން ދުވަސް ދޫކުރަނީ، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ވަނީ، އެގޮތަށް ދިފާޢު ސާބިތުކުރާ ޝަރީޢަތުގައި އަމަލުކުރާނެ ގޮތް ކަމަށާއި، ދަޢުވާކުރުމުގެ ހުށަހަޅާފައިވާނަމަ ދިފާޢަށް ބަލައިގަންނަވާނީ ދިފާއިގެ ހުށަހަޅާ ޤާނޫނީ ޒާތުގެ 60 ވަނަ ދުވަހުގެ ކަމަށާއި، މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ ބަލައިގަތުން ދަޢުވާ ހުށަހެޅޭ

ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 120 ވަނަ މާއްދާ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 60 ވަނަ ބާބުގެ އެއްވެސް މާއްދާއަކަށް ހަވާލާދީފައި ނުވާކަމުގައެވެ.

13.5 މި މައްސަލާގައި ޖިނާޔާ އުފެދިފައި އޮތީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް މި މައްސަލައިގެ ދަޢުވާ ހުށަހަޅާފައިވަނީ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައިތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯ ކަމާމެދުގައި ކަމަށާއި، މި މައްސަލައިގައި 10 ދުވަހުގެ މުއްދަތުން ތަޙުޤީޤު ދަޢުވާ އުފުލުން މައްސަލައެއް ކަމުގައި، ފުލުހުންގެ ފަރާތުން އެދިގެން، ތަޙުޤީޤު ފުރިހަމަ ކުރުމަށްޓަކައި 02 (ދޭއް) ފަހަރު މުހުލަތު 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދީފައިވާކަމަށެވެ.

13.6 އަދި ތަޙުޤީޤު ފުރިހަމަކޮށް 05 ފެބުރުއަރީ 2021 ގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުން، މި މައްސަލައިގެ ދަޢުވާ 10 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި 14 ފެބުރުއަރީ 2021 ގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާކަމުގައެވެ. ވީމާއެކު މިހެން، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތަށް އަމަލުކޮށް، ހުށަހަޅަންޖެހޭ މުއްދަތުގައި ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއްކަން އެނގެނީކަމުގައެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހައިކޯޓުގައި އެދުނު ގޮތް:

14. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން މި ކޯޓުގައި އެދިފައިވަނީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3/SHN/(85-2021)/2022/08 ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމާގުޅޭ ނިންމި ނިންމުމަކީ ދަޢުވާކުރި ފަރާތުން ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމުން ބަލާއިރު ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 120 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައިދިނުމާއެކު، އެ ނިންމުމަކީ ބާތިލު ނިންމުމެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދީ، މި މައްސަލާގައި ތަޙުޤީޤު މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދީފައިވަނީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ އެއްގޮތަށް ކަމަށާއި އަދި ދަޢުވާ އުފުލާފައިވަނީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތު

ބޭނުންކުރަމުން ކަނޑައަޅައިދީފި، މި މައްސަލަ މަޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން ބަލައި ކުރިމަތިލާ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ޙުކުމް ބާޠިލުކޮށް ނިންމުމަށް އެދޭ ކަމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގެ ތަޙުލީލު:

15. އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ދައްކަވާފައިވަނީ މަތީ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ގޮތާ އެއްބަސްވާ ކަމަށެވެ.

އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން އެދޭގޮތް:

16. މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވާފަރާތުން ދިފާޢުގެ ހައިކޯޓަށް ވަކި ގޮތަކަށް އެދިފައެއްނުވެއެވެ.

ހައިކޯޓުން ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ނުކުތާ:

17. މިމައްސަލާގައި މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ ފަރާތުން ކުރިމަތިލާ ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމުގައި އެ ހުށަހެޅުމާ ގުޅޭގޮތުން ކުރިމަތިލާ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމާއި ދިފާޢުގެ ހައިކޯޓަށް ފޮނުވާފައިވާ ބަޔާނުގެ ޢާރޭގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި އިސްތިއުނާފުގެ މައްސަލަ ބެލުމަށް، މިމައްސަލާގައި ހައިކޯޓުން ބަލައި ގޮތް ނިންމަންޖެހޭ؛

17.1 މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ މައްޗަށް ކުރިމަތިލާ ކޯޓުން ހުކުމްކުރުން ކަނޑައެޅި ޘާބިތުކުރުމުގެ ދަލީލާ ހުށަހެޅުމުގައި ދަލީލާ ހުށަހެޅުމާ އެކު ކަނޑައެޅިގެން މައްސަލައެއް ތަންފީޒުކުރެވޭތޯ؟ އަދި މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ މައްޗަށް އުފުލުނު ކަނޑައެޅި ޘާބިތުކުރުމުގެ ދަލީލާއި މުޙައްމަދު ސަޢީދު ހިމެނޭގޮތުން އިތުރުކުރައްވާ ގޮތުގައި 07 ޑިސެންބަރު 2020 ވަނަ ދުވަހު ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރަމުން، އަދާކުރި ޖަލްސާގެ ކަނޑައެޅުނު ތަރުތީބުން މައްސަލަކުރުމުގައިވާހެން، ޖުމްލަ 222 ކުރެއް ހިމެނޭ މައްސަލަގައި

ކަމުގައިވާއިރު، މުޅި މައްސަލައިގެ ތަޙްޤީޤަށް މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ފުލުހުންނަށް ނުވަތަ އެ މައްސަލާގައި ހިމެނޭ ވަކިވަކި ކުށްތަކާ ގުޅިގެން މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދިނުމަށް އެދެންނުޖެހޭނެތޯ؟

17.2 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނިންމުން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[2] 120 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފުވޭތޯ؟ މިކަންކަމުގެ މައްޗަށެވެ.

ދަޢުވާ ހުށަހަޅާފައިވަނީ ދަޢުވާ ހުށަހެޅުމަށް ހުއްދަ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައިތޯ؟ އަދި [illegible] [illegible] ކުށަށް ވަކިން ތަޙްޤީޤުކުރުމުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްދިނުމަށް އެދެންނުޖެހޭނެތޯ؟

18. މި މައްސަލައަށް ބަލާއިރު މިއީ، މުޙައްމަދު ސަޢީދު އިތުރުބަޔަކާ ބައިވެރިވެގެން 07 ޑިސެމްބަރު 2020 ދުވަހުގެ ވަގުތެއްގައި ކަނޑުމަތިން ދިވެހިރާއްޖެއަށް މަސްތުވާތަކެތި އެތެރެކުރުން، އެތަކެތި ޚަރީދުކުރިކަމަށް ތުހުމަތުކޮށް ތަޙްޤީޤުކުރަމުން މައްސަލައެއްކަމާއި، އެ މައްސަލާގައި [illegible] [illegible] [illegible] 2 ނަފަރަކު [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ސަޢީދު ހައްޔަރުކުރެވުނު، [illegible] [illegible] ނަގައި ތަޙްޤީޤުކުރަމުން، ޕްރޮސިކިއުޝަން [illegible] [illegible] [illegible] ދާއިރާގެ [illegible]، [illegible] [illegible] ދަޢުވާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައެވެ.

19. މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން މުޙައްމަދު ސަޢީދު 08 ޑިސެމްބަރު 2020 ވަނަ ދުވަހު ހައްޔަރުކުރެވި، ބަންދުކުރެވި، [illegible] [illegible] ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމުގެ ތެރެއިން، މި މައްސަލައިގެ ދަޢުވާ 14 ފެބްރުއަރީ 2021 ގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން އިތުރުން މުޙައްމަދު ސަޢީދު ހުރީ ބަންދުގައެވެ.

---

[2] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

20. ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[3] 117 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް މި މައްސަލާގައި މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ ފަރާތުން ދަށު ކޯޓުގައި އެދިފައިވަނީ މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ މައްޗަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ހެރޮއިން ބޭނުންކުރުމުގެ މައްސަލައަކީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[4] 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ. މި ހުށަހެޅުމުގެ މައިގަނޑު ބަހުސަކީ މުޙައްމަދު ސަޢީދުގެ މައްޗަށް ކޮށްފައިވާ ދަޢުވާއަކީ މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ[5] 115 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހެރޮއިން ބޭނުންކުރުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާއަކަށްވާއިރު، މި ކަމަކީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގައި ޖިނާއީ ބޮޑު ކުށްތަކުގެ[6] ތެރޭގައި ހިމެނޭ ކުށަކަށް ނުވާތީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[7] 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން ބަޔާންވާ މުއްދަތު އިތުރު ނުކުރެވޭނެކަމަށެވެ.

21. ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[8] 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވޭ؛

> "ޖިނާއީ ކުށެއްގެ ތުހުމަތު ކުރެވޭ ފަރާތަކު މި ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހެއްނަމަ، އޭނާ މި ޤާނޫނުގެ 58 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޝަރީޢަތެއްގެ ކުރިމަތީގައި ފުރަތަމަ ހާޒިރުކުރެވޭތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ މައްސަލައެއްގެ ތަޙުޤީޤު ނިންމައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އަދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް އެ މައްސަލައެއް ހުށަހެޅޭތާ 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އޭނާގެ މައްޗަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ދަޢުވާ އުފުލަންވާނެއެވެ." މިފަދައިންނެވެ.

އަދި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[9] 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައިވޭ؛

---

[3] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[4] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[5] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011

[6] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016(ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 22 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށްތައް

[7] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[8] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[9] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

> "މި މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގައި އެހެން އޮތްނަމަވެސް، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް [illegible] [illegible] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް [illegible] 30 (ތިރީސް) ދުވަހަށްވުރެ އިތުރަށް [illegible]." މިފަދައިންނެވެ.

22. ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[10] 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބަލާއިރު، ޖިނާއީ ކުށެއްގެ [illegible] ފަރާތަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 30 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އެ މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤު ނިންމައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހަށް [illegible] އަދި އެ އޮފީހަށް [illegible] 10 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ މައްސަލާގައި ދައުވާ [illegible] [illegible]. އަދި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[11] 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާގޮތުން، ތަޙުޤީޤު [illegible] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް [illegible] މުއްދަތު އިތުރުކުރެވޭނީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ މައްސަލައިގެ [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[12] 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] އެ މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤު [illegible] [illegible] [illegible].

23. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible]

---

[10] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[11] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[12] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[13] 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބުނެފައިވާ މުއްދަތުގައި ނޫންކަމަށެވެ. އަދި އެއީ ޖިނާއީ ދަޢުވާކުރަން ނުވާތީ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[14] 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރެވޭނެކަމަށެވެ.

24. [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާކުރުމުން، ކުރިން ބޭނުންކުރުމުގެ [illegible] ޖިނާއީ [illegible]. ނަމަވެސް، އެ މައްސަލައަކީ [illegible] [illegible] [illegible] އެއް މައްސަލައެއްގެ ގޮތުގައި، އެއް ކޭސް ނަންބަރެއް ދީގެން ތަޙުޤީޤު [illegible] މައްސަލައެކެވެ. [illegible] ޖިނާއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ތަޙުޤީޤު [illegible] ތަޙުޤީޤު ކުރިއަށް ގެންދާ މައްސަލަތަކެއްގައި، ތަޙުޤީޤުކުރާ [illegible] ވަކިވަކިން ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ މުއްދަތު [illegible] ނުޖެހޭނެއެވެ. ނަމަވެސް، ތަޙުޤީޤުކުރާ [illegible] ވަކިވަކިން މުއްދަތު އިތުރުކުރުމުގެ ބަދަލުގައި ތަޙުޤީޤުކުރާ އެ [illegible] މައްސަލައަކަށް މުއްދަތު އިތުރު ކުރެވިދާނެއެވެ. އެކަން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[15] 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި، [illegible] [illegible] ޖިނާއީ [illegible] [illegible] [illegible]، އެ މައްސަލައިގެ ބާވަތުން، 94 ވަނަ މާއްދާގެ[16] (ށ) ގައި ބުނާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ތަޙުޤީޤު ފުރިހަމަ ކުރެވިދާނެ މައްސަލައެއްކަމުގައި ނުވާނަމަ، ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ މުއްދަތު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ. އަދި މިކަން މިގޮތުން، މި ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ހައިކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީސް ވ. [illegible] [illegible] އާއި[17] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީސް ވ. [illegible] [illegible] [illegible][18] ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.

---

[13] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[14] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[15] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[16] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016(ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)

[17] ހައިކޯޓުގެ [illegible] ނަންބަރު 2021/HC-B12/72 [illegible] [illegible] 20 ވަނަ ނަންބަރު.

[18] ހައިކޯޓުގެ [illegible] ނަންބަރު 2021/HC-B12/73 [illegible] [illegible] 20 ވަނަ ނަންބަރު.

އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ، ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނިންމުމުގެ 9، 10 އަދި 11 ގައިވެސް މިކަންކަން މިފަދައިން ފާހަގަކޮށްފައިވެސް ވެއެވެ.

25. މުރައްތަބު ޝަރީޢަތުގެ މައްޗަށް ދައުވާ އުފުލުން ކުރިއަށް ބޭނުންކުރުމުގެ ކުރުގެ މައްސަލަ ތަޙްޤީޤުކުރެވިފައިވަނީ، ގައިޑްލައިން ޖާރީކުރުމުގެ ކުރީގެ މައްސަލައެއްކަމުން އެއްކޮށް ތަޙްޤީޤުކުރެވުނު އެއް ތަޙްޤީޤެއް ގެންދެވޭ. އެ މައްސަލައަށް ތަޙްޤީޤު ކުރުމުގެ މުއްދަތު ޕްރޮސީޖަރ ޖެހުނުކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާކަން އެނގެއެވެ. އަދި މި މައްސަލާގައި މުރައްތަބު ޝަރީޢަތް ބަދަލުކުރުމުން ގޮތުގައި ތަޙްޤީޤުކުރުމުން ގޮތުގައި ބަލައިގެން، މުރައްތަބު ޝަރީޢަތުގެ މައްޗަށް ދައުވާ އުފުލުމުގެ ތަޙްޤީޤު ނިމިފައިވާ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[19] 94 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގައިން، ތަޙްޤީޤުކުރުމުގެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައިކަން އެނގެއެވެ.

26. މި މައްސަލާގައި މުރައްތަބު ޝަރީޢަތުގެ ފަރާތުން ކުރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމަށް ބަލާއިރު، ތަޙްޤީޤު ފުރިހަމަކުރުމަށް ހޭދަކުރި މުއްދަތު ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ހުށަހެޅުމާގުޅޭ ސާބިތު އަމަލުކުރެވިފައިވާކަން އެ ހުށަހެޅުމުން އެނގެންނެތެވެ. ވީމާ، އެކަމުގެ މައްޗަށް ބަލައި ގޮތެއް ނިންމުމަށް ކުރެވިފައި ނުވެއެވެ. އަދި އެކަމަށް މުރައްތަބު ޝަރީޢަތުގެ ހުށަހެޅުމުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަމަށްނުވާތީ، މި މައްސަލާގައި އެކަމުގެ މައްޗަށް ބަލައި ގޮތެއް ކަނޑައަޅުއްވާފައި ވާނީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުން ނުވެއެވެ.

ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނިންމުން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 120 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފުތޯ؟

27. އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ، ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނިންމުމަކީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[20] 120 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމުގައި، ފުރަތަމަ ދަރަޖައިގެ ޝަރީޢަތުގެ ޙުކުމް ބަދަލުކުރުމަށް އިސްތިއުނާފު

---

[19] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[20] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

ނުކުތާގައި ފާހަގަކޮށް، ބުނެފައިވަނީ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[21] 120 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، ދަޢުވާކުރުމަށް ހުށަހަޅަން [illegible] [illegible] [illegible] ބޭނުންނަމަ، ޝަރީޢަތުން [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށާއި، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ވަނީ، އެފަދަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގޮތަކަށެވެ. ދަޢުވާކުރުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible][22] 60 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[23] 120 ވަނަ މާއްދާއާ ނުވަތަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible][24] 60 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

28. [illegible]، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[25] 120 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ނ) އަށް [illegible] ވެއެވެ.

29. ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[26] 120 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވަނީ؛

"ދަޢުވާކުރުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]."

---

[21] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[22] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014

[23] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[24] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014

[25] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[26] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

އަދި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[27] 120 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވަނީ؛

"ދައުވާކުރުމުގެ ހުރަހަކަށް ވެދާނެ [illegible] ޤާނޫނެއްގައި [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] މި މާއްދާގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅައި، މައްސަލަ ނިންމަންވާނެއެވެ." މިފަދައިންނެވެ.

30. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތުގެ[28] 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައި، ދައުވާކުރުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އެ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، ދައުވާކުރުމަށް ހުރަހަކަށް ވެދާނެ [illegible] އެ ޤާނޫނުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 60 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

31. [illegible]، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ[29] 120 ވަނަ މާއްދާއަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[30] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

---

[27] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[28] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014

[29] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[30] މިކަންކަން މިފަދައިން މި ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (2022/HC-B12/53) ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް [illegible] މައްސަލާގެ ޙުކުމުގެ 13.1 ގައި ވެސް ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

ހުކުމް:

ދެންނަމަ، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކާއި ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތީން [illegible]، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3/SIIN/(85-2021)/2022/08 [illegible] ކުރިން ހުށަހަޅާ [illegible] ނިންމި ނިންމުން ބާޠިލުކޮށް، [illegible] [illegible] މައްޗަށް މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 94 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައިކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 85/Cr-C/2021 ޤަޟިއްޔާގައި ހުށަހެޅުން [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ބަލަންޖެހޭ ނުކުތާއެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، އެ މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށްޓަކައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް [illegible]، މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި މި ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ހުކުމްކުރީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުން:

އިސްފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ހުސައިން ޒަކަރިއްޔާ
(ރިޕޯޓަރ)

ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ޝުޖޫނު